

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

21 APRIL 1994

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer F. Vermeiren c.s. —

**hoadende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976
betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De veelbesproken kloof tussen burger en politiek en de crisis van ons democratisch bestel vragen om hervormingen. Op lokaal vlak dient men derhalve te zoeken naar nieuwe vormen om de verhouding tussen burger en bestuur gestalte te geven.

Volgens de vigerende wetgeving worden de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn door de gemeenteraad verkozen, nadat door de gemeenteraadsleden de kandidaat-werkende leden en de kandidaat-opvolgers schriftelijk werden voorgedragen. Voor de verkiezing van de leden van de raad beschikt elk gemeenteraadslid over **één**, drie, vier, vijf, zes of acht stemmen, dit naargelang van het aantal leden dat in de raad voor maatschappelijk welzijn te verkiezen is.

Deze procedure is uiterst ondoorzichtig en heeft in het verleden reeds herhaaldelijk tot betwistingen geleid.

De burger, die zijn stem heeft uitgebracht bij de gemeenteraadsverkiezingen, heeft met het minste zicht op de samenstelling van de raad voor maatschappelijk welzijn, die al te vaak als opvangnet dient voor niet-verkozen kandidaten.

Dit voorstel van decreet, dat samen moet gelezen worden met de voorstellen van verklaring tot herziening van de artikelen 41 en 162 van de Grondwet en het voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 5, § 1, II, 2° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, voorziet in de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn door de gemeenteraadskiezers.

Ingevolge de bijzondere wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur zijn de gemeenschappen bevoegd voor het vaststellen van de organieke regels inzake de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Rechtstreekse verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn impliceert tevens dat de burger die deze leden verkiest, controle heeft op de werking van het orgaan. Naar analogie met de bepalingen inzake de gemeenteraad wordt voorgesteld dat de vergaderingen van de raad voor maatschappelijk welzijn in het openbaar worden gehouden, behalve wanneer het om personen gaat.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Aangezien de kiezer voortaan de raad voor maatschappelijk welzijn kiest, moet de verwijzing naar de gemeenteraad weggelaten worden.

Artikel 3

Dit artikel stelt het principe van de rechtstreekse verkiezing. Aangezien de reglementering een gemeenschapsaangelegenheid is, komt het de Vlaamse regering toe de nadere regels vast te stellen.

Artikel 4

Dit artikel stelt het principe van het stemrecht.

Artikel 5

Dit artikel, dat moet gelezen worden met het wetsvoorstel tot wijziging van de gemeentekieswet, beoogt een dubbele mogelijkheid van stemmen waarbij de kopstem gewoon als een lijststem beschouwd wordt.

Artikel 6

Teneinde een optimale proportionele aanduiding van de verkozenen te komen wordt het stelsel d'Hondt gehanteerd.

Artikel 7

Na de vaststelling van het aantal verkozenen voor de verschillende lijsten zijn zij verkozen die op een lijst het meeste aantal stemmen behalen.

Artikel 8

Tot opvolgers worden de niet-verkozen kandidaten die de meeste stemmen behalen.

Artikel 9

De rechtstreekse verkiezing van de leden van de raad impliceert de opheffing van de huidige artikelen met betrekking tot de verkiezing door de gemeenteraad en de artikelen met betrekking tot de opvolgers. De opvolging wordt geregeld bij artikel 8 van dit voorstel.

Voor de artikelen 12 tot en met 16 komt een nieuwe tekst in de plaats (zie artikelen 4 tot en met 8 van dit voorstel). Artikel 17 wordt opgeheven.

Artikel 10

Aangezien de verkiezingsprocedure analoog is met deze van de gemeenteraadsverkiezingen, volgt daaruit dat de **geschillen** omtrent de verkiezingen op dezelfde wijze geregeld worden.

Artikel 11

Volgens het huidige artikel 19 vangt het mandaat pas aan drie maand na de installatie van de gemeenteraad. Aangezien de verkiezing gelijktijdig plaats heeft met de gemeenteraadsverkiezingen, kan het mandaat op hetzelfde tijdstip aanvangen.

Artikel 12

De openbaarheid van de vergaderingen vloeit voort uit het principe van de rechtstreekse verkiezing. De persoonsgebonden aangelegenheden worden in besloten vergadering behandeld.

Artikel 13

Dat artikel strekt ertoe dat het uitvoeringsbesluit ter bekrachtiging aan de Vlaamse Raad zal worden voorgelegd.

F. VERMEIREN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet bedoelde aangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 6 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de wetten van 16 juni 1989 en 5 augustus 1992, worden in § 3 de woorden „, die de raad voor maatschappelijk welzijn kiest” weggelaten.

Artikel 3

In artikel 11 van voornoemde wet, gewijzigd bij de wetten van 16 juni 1989 en 5 augustus 1992, wordt § 1 vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. De leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden rechtstreeks verkozen door de vergadering van de gemeenteraadskiezers. De verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn heeft plaats op dezelfde dag als de gemeenteraadsverkiezingen.

De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast voor die verkiezing naar analogie met de procedure, bedoeld in de Gemeentekieswet voor de verkiezing van de gemeenteraadsleden.“.

In hetzelfde artikel worden § 2 en § 4 opgeheven.

Artikel 4

Artikel 12 van voornoemde wet, gewijzigd bij de wetten van 29 december 1988 en 5 augustus 1992, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 12

De stemming is vrij en geheim. Zij vindt plaats in de gemeente waar de kiezer op de kiezerslijst is ingeschreven.“.

Artikel 5

Artikel 13 van voornoemde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 13

De kiezer kan zijn stem uitbrengen door ofwel een lijststem uit te brengen in het stemvak bovenaan op een lijst ofwel door op een zelfde lijst maximaal zoveel stemmen uit te brengen als er zetels vacant zijn.“.

Artikel 6

Artikel 14 van voornoemde wet, gewijzigd bij de wet van 29 december 1988, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 14

Het stemcijfer van iedere lijst wordt achtereenvolgens gedeeld door ieder natuurlijk getal, te beginnen bij één, en de quotiënten worden in volgorde van hun belangrijkheid gerangschikt, tot er voor alle lijsten samen zoveel quotiënten worden bereikt als er leden te kiezen zijn.

De verdeling over de lijsten geschiedt door aan iedere lijst zoveel zetels toe te kennen als haar stemcijfer quotiënten heeft opgeleverd, gelijk aan of hoger dan het laatst gerangschikte quotiënt, behoudens toepassing van artikel 168 van het Kieswetboek.

Indien een lijst meer zetels verkrijgt dan zij kandidaten telt, worden de niet toegekende zetels gevoegd bij die welke aan de overige lijsten toekomen ; de verdeling over deze lijsten geschiedt door voortzetting van de in het eerste lid omschreven bewerking, zodat voor ieder nieuw quotiënt een zetel wordt toegekend aan de lijst waartoe het behoort.“.

Artikel 7

Artikel 15 van voornoemde wet, gewijzigd bij de wet van 29 december 1988, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 15

Wanneer het aantal kandidaten van een lijst gelijk is aan het aantal zetels dat aan de lijst toekomt, zijn al die kandidaten verkozen.

Is dat getal groter, dan worden de zetels toegekend aan de kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald. Bij gelijk stemmental is de volgorde van de lijst beslissend.“.

Artikel 8

Artikel 16 van voornoemde wet, gewijzigd bij de wet van 29 december 1988, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 16

Wanneer één of meer kandidaten van een lijst verkozen zijn, worden de niet verkozen kandidaten van de lijst die de meeste stemmen hebben behaald, of bij gelijk stemgetal in de orde van de inschrijving op het stembiljet, opvolger verklaard, met aanduiding van hun rangorde, zonder dat hun aantal het dubbel van dat van de verkozenen van de lijst mag overtreffen of kleiner mag zijn dan drie. Indien het aantal niet verkozen kandidaten evenwel kleiner is dan drie, worden deze allen als opvolger verkozen verklaard.“.

Artikel 9

Artikel 17 van voornoemde wet wordt opgeheven.

Artikel 10

Artikel 18 van voornoemde wet, gewijzigd bij de wet van 5 augustus 1992, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 18

De in de artikelen 74 tot en met 77 van de Gemeentekieswet bepaalde regeling van beroepen betreffende de verkiezing van de gemeenteraad is eveneens van toepassing voor de geschillen betreffende de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn.“.

Artikel 11

In artikel 19 van voornoemde wet, gewijzigd bij de wetten van 5 augustus en 2 september 1992, wordt het eerste lid vervangen door de volgende bepaling :

„De leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden gekozen voor zes jaar te rekenen vanaf de datum van 1 januari na hun verkiezing. De raden voor maatschappelijk welzijn worden om de zes jaar geheel hernieuwd. De leden van de raad voor maatschappelijk welzijn die aftreden bij een algehele vernieuwing, en de ontslagnemende leden blijven in functie tot de geloofsbrieven van hun opvolgers zijn onderzocht en hun installatie heeft plaatsgevonden.“.

Artikel 12

Artikel 31 van voornoemde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 31

De vergaderingen van de raad voor maatschappelijk welzijn worden in het openbaar gehouden behalve wanneer het om personen gaat. ”.

Artikel 13

Het besluit van de Vlaamse regering, bedoeld in de bij artikel 3, eerste lid voorgestelde tekst van artikel 11, § 1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt voor goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Raad binnen **één** jaar na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.

F. VERMEIREN

A. VAN APEREN

G. ANTHUENIS
